

Forhandling

Annelise Gotfredsen (KF):

Folketinget har nu vedtaget at meddele orlov til 5 medlemmer og at indkalde stedfortræderne.

Hr. *Povl Brøndsted* er valgt i Fyns amtskreds, og i anledning af hans orlov indkaldes 1. stedfortræder for Venstre i denne amtskreds, rådmand *Lennart Larson*.

Fru *Dagmar Mørk Jensen* er valgt i Viborg amtskreds, og i anledning af hendes orlov indkaldes ingeniør *C. J. Frank Pedersen*, der nu er 1. stedfortræder for Det Radikale Venstre i denne amtskreds.

Hr. *Fischer* er valgt i Roskilde amtskreds, og i anledning af hans orlov indkaldes eneste stedfortræder for Det Konservative Folkeparti i denne amtskreds, grosserer *Frank Mathiassen*.

Fru *Inger Harms* er valgt i Sønderjyllands amtskreds, og i anledning af hendes orlov indkaldes 1. stedfortræder for Socialistisk Folkeparti i denne amtskreds, bibliotekar *Jette Westh*.

Hr. *Ellemann-Jensen* er valgt i Århus amtskreds, og i anledning af hans orlov indkaldes 1. stedfortræder for Venstre i denne amtskreds, godsejer *Mogens Blach*.

Udvalget til valgs prøvelse har i et møde i dag behandlet disse sager, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling

Som midlertidige medlemmer af Folketinget fra og med den 3. november 1986 godkendes:

1. Rådmand Lennart Larson og
2. ingeniør C. J. Frank Pedersen.

Som midlertidige medlemmer af Folketinget fra og med den 4. november 1986 godkendes:

3. Grosserer Frank Mathiassen,
4. bibliotekar Jette Westh og
5. godsejer Mogens Blach.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 126 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
Af indenrigsministeren (Enggaard).

(Fremsat 8/10 86. Første behandling 14/10 86. Betænkning 16/10 86. Anden behandling 28/10 86).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 126 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Bidragsforhøjelse m.v.).

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).
(Fremsat 15/10 86).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Dette forslag bl.a. om forhøjelse af bidragene til A-kassen stiller vi os fra Socialdemokratiets side skeptisk over for. Vi forstår ikke, hvordan ministeren er kommet frem til, at der skal ske forhøjelser af medlemsbidraget til kasserne.

Det er jo sådan, at da efterlønsordningen blev indført, skulle ordningen hvile i sig selv, således at medlemmer og arbejdsgivere skulle betale udgifterne dertil.

Dette forslag er udtryk for, at regeringen ikke tror på sine egne forslag om delpension. Fra 1. januar 1987 træder der en lov i kraft om delpension, og det vil formentlig betyde,

[Kaj Poulsen]

at en række mennesker foretrækker at gå på delpension, hvorved der er færre, der søger over i efterlønsordningen.

Ud over det er det klart konstateret, at 70 pct.-satsen er af en sådan størrelse, at flere og flere trækker overgangen til efterløn, således at der også derved kommer færre på efterløn.

Alt i alt må vi derfor sige, at det forslag om den godt nok beskedne forhøjelse, regeringen her har lagt frem, er udtryk for, at regeringen ikke tror på sine egne delpensionsforslag, og vi har heller ikke meget at have troen i med hensyn til denne pension. Når man så yderligere ser den forskelsbehandling, der skal ske af selvstændige erhvervsdrivende, som går på delpension, kan man vel nok sige, at oppositionens kritik af dette forslag et langt stykke hen ad vejen står mål med det, vi sagde, da forslaget blev behandlet. Det burde have været et delefterlønsforslag, der blev gennemført. De selvstændige erhvervsdrivende bliver dårligere stillet ved det forslag, der her er fremsat.

Vi skal senere i dag behandle et forslag om, at 70 pct.-satsen fjernes fra efterlønsordningen. Baggrunden er, at de nedskæringer, regeringen har gennemført på dette område, hvor man stort set kun har ramt dagpenge-modtagerne, har udhulet dagpengesatsen på de 70 pct. så voldsomt, at folk nu ikke søger efterløn, så de ender på 70 pct.-satsen.

Vi har ikke noget imod de regler, der skal regulere medlemsbidraget, men vi vil have en gennemgribende gennemgang fra ministerens side i udvalget af, hvordan han er kommet frem til, at bidraget her skal stige, når vi ved, at der er færre, der søger ind på grund af 70 pct.-satsen, og vi ved, at delpensionen går i gang. Hvis det er sådan, at ministeren i udvalget erklærer, at regeringen ikke tror på, at nogle tager denne delpensionsordning, må vi selvfølgelig acceptere dette forslag. Men Socialdemokratiet vil stille ændringsforslag til dette forslag, således at 70 pct.-satsen udgår, og så er vi naturligvis villige til at gå med til den finansiering, som denne merudgift vil betyde.

Vi kan give tilslutning til lovforslaget ved tredje behandling, hvis vi kan få gennemført dette ændringsforslag.

Yderligere har ministeren foreslået, at der skal ændres i nogle administrative regler. Stort set ser det ud til at være teknik, men

der er dog et punkt, som vi vil have undersøgt nøje i udvalgsarbejdet, nemlig de nye retningslinjer for inddrivelse, som findes i nr. 6. Vi mener ikke, der er behov for yderligere opstramminger over for kasserne. Det fremgår ikke klart af bemærkningerne til forslaget, hvad dette drejer sig om, men vi vil have undersøgt i udvalget, hvad denne ændring betyder.

Vi går altså til udvalgsarbejdet med en vis skepsis over for det, der ligger i dette forslag. Vi håber på, at vi kan få det ændringsforslag, som vi allerede nu kan meddele vil komme, vedtaget, for så kan vi gennemføre dette lovforslag i bred enighed i Folketinget.

Houe (KF):

Da man i sin tid indførte ordningen om efterløn, var forudsætningen, at den økonomisk skulle hvile i sig selv, og at den skulle finansieres i fællesskab af arbejdsgivere og arbejdstagere. Med dette som baggrund kan Det Konservative Folkeparti tilslutte sig forslaget.

Siden ordningen blev indført, har det på grund af den store tilgang af efterlønsmodtagere – langt større end forventet – været nødvendigt at regulere arbejdsgiveres og arbejdstageres bidrag flere gange, sidst den 1. januar 1986. Med de nu foreslåede ændringer forudses det, at ordningen stort set kan finansieres som oprindeligt bestemt, således at vi i 1987 kan have op til 99.000 modtagere og i 1988 op til 101.000 modtagere. Med baggrund i den store interesse for ordningen finder vi, at dette er rimeligt.

De øvrige ændringer i loven, som navnlig tager sigte på en forenkling og præcisering af reglerne og en ændring af reglerne om tilsynet med arbejdsløsheds-kasserne, kan vi også tilslutte os.

Jeg skal samtidig sige, at da Kristeligt Folkepartis ordfører, hr. Kofod-Svendsen, desværre ikke kan være til stede på nuværende tidspunkt, skal jeg også på Kristeligt Folkepartis vegne anbefale forslaget.

Elsebeth Kock-Petersen (V):

Jeg kan på Venstres vegne give tilslutning til det lovforslag, arbejdsministeren har fremsat her.

Der er i lovforslaget også et forslag med om, at et medlem af en A-kasse for selvstæn-

[Elsebeth Kock-Petersen]

dige erhvervsdrivende ikke kan betragtes som deltidsforsikret. Jeg tror, det måske kunne være nødvendigt lige at få en uddybning af indholdet og konsekvensen af dette element i arbejdsministerens forslag. Eksempelvis ville det vel være relevant at høre, om arbejdsløshedskassen for selvstændige har haft specielle bemærkninger til dette punkt.

Men bortset herfra kan Venstre give tilslutning til forslaget om bidragsforhøjelsen vedrørende efterlønsordningen.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal starte med at sige tak til arbejdsministeren, fordi der ikke er lagt op til forringede ankemuligheder i det her fremsatte forslag. Men det er så også det eneste – for vi kan ærligt talt ikke rigtig se, at der er et økonomisk behov for, at vi nu skal kratte nogle flere penge hjem til efterlønsordningen.

For det første ved vi endnu ikke, hvad det betyder, at delpensionen træder i kraft her den 1. januar. For det andet – og det kan jo undre, at det i hvert fald indtil nu ikke er fremgået særlig stærkt af debatten hverken herinde eller andre steder – er der efter regeringens egne tal kommet 182.000 flere i arbejde de seneste år, og alle betaler til arbejdsløshedsdagpengene. Det gør de pågældende arbejdsgivere også. Og hvis det er rigtigt, at der er kommet så mange nye til, må der jo være rigeligt med penge til at finansiere det, som svarer til, at arbejdstagerne skal betale 52 kr. mere om året.

Den problematik vil vi meget gerne have undersøgt i forbindelse med, at vi behandler dette forslag i udvalget. Umiddelbart ser vi ingen grund til at fastholde det gamle princip om, at efterlønsordningen skal hvile i sig selv, når vi ser på, at der må være penge andre steder, vi kan tage.

I øvrigt er der jo også et arbejdsgivertilskud på 2,4 mia. kr. om året, som vi skal drøfte videre. Men kan vi se dette forslag i sammenhæng med nogle andre forslag, også om en afskaffelse af satsen på de 70 pct., så lad os snakke om det i udvalget.

Umiddelbart vil jeg dog have lov til at sige, at vi er meget skeptiske over for det, der her foreligger, og det trænger sig på med et udvalgsarbejde, hvor vi får tal på bordet for, hvordan det egentlig ser ud med dagpen-

gene, ikke mindst på baggrund af, at der efter regeringens egne tal skulle være kommet 182.000 mere i arbejde.

Estrup (RV):

Man kan måske nok undre sig lidt over, at vi nu så kort tid efter igen skal til at ændre beløbssatserne vedrørende finansiering af efterlønsordningen. Det er jo ikke mere end et år siden, vi gjorde det sidst.

Det er imidlertid en ordning, som er svær at få styr på med hensyn til tilgangen. Det har vist sig, at tilgangen har været langt større end ventet, og i Det Radikale Venstre hyl-der vi fortsat nettofinansieringsprincippet, hvorefter lønmodtagerne betaler 1/3 og arbejdsgiveren 2/3, derfor kan vi give tilslutning til hovedindholdet af lovforslaget.

De ændringer, der i øvrigt er i lovforslaget vedrørende tilsyn og lign., kan vi også tilslutte os.

Samtidig vil jeg godt anfælde et ændringsforslag allerede her ved førstebehandlingen, nemlig vedrørende 70 pct.-satsen for efterløn. Det er vores opfattelse, at tiden er løbet fra denne 70 pct.-sats, og derfor vil vi foreslå, at man afskaffer den på den måde, at man lader afskaffelsen være medlemsfinansieret på nøjagtig samme vis, som vi gjorde, da vi afskaffede 60 pct.-satsen i 1982.

Bollmann (CD):

Der kan ikke være tvivl om, at det væsentligste i dette forslag er justeringen af bidragene. Jeg synes, der er tale om en rimelig regulering, fordi hensigten jo altid har været, at ordningen skulle hvile i sig selv. Der er tale om en stor stigning både i det konstaterede og i det forventede antal, ikke mindst i forhold til, hvad man regnede med i sin tid, da ordningen blev indført.

Jeg vil sige om de øvrige dele af forslaget, at der vel mest er tale om tekniske ændringer, som i hvert fald ikke giver mig anledning til bemærkninger. Vi kan støtte ministerens forslag, som det foreligger her.

Dohrmann (FP):

Så sent som i går var der her i Folketinget en længere debat på grundlag af industriministerens redegørelse. Ved den lejlighed blev der sagt mange pæne ord om erhvervslivet og fremme af samme, og der blev også talt

[Dohrmann]

meget om øget beskæftigelse og handelsbalanceunderskud. Alle var tilsyneladende enige om, at det, det først og fremmest drejede sig om, var at give erhvervslivet nogle bedre vilkår.

Læser man så ministerens skriftlige fremsættelse, ser man, at der i andet afsnit står:

»Forslaget medfører, at nettoudgifterne til udbetaling af efterløn stort set vil blive finansieret af arbejdsgivere og medlemmer.«

Det er 100 pct. i modsætning til den opfattelse, vi har i Fremskridtpartiet, at naturligvis skal arbejdsgiverne betale lønnen for de folk, de beskæftiger, men man har den ene gang efter den anden lagt nye byrder over på erhvervslivets skuldre, således at det faktisk er ved at være sådan, at de ekstraomkostninger, der er forbundet med at have folk i arbejde, er ved at være så stort et beløb, at det næsten er større end selve lønnen. Det er klart, at noget sådan virker som en hæmsko på erhvervslivet, det virker som en bremse på beskæftigelsen, og derfor kan Fremskridtpartiet ikke støtte nærværende lovforslag.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Ministerens begrundelse for endnu en gang at forhøje medlemsbidragene til A-kaseforsikringen er en uforudset stor tilgang til efterlønsordningen.

I midten af 1985 var det samlede antal efterlønsmodtagere 94.888. Sammenlignet med antallet af efterlønsmodtagere pr. den 31. december 1984 var nettotilgangen ca. 4.000 i denne periode, og antallet af efterlønsmodtagere har ganske rigtigt været konstant stigende siden ordningens start. Men hvad vil der ske nu med delpensionens indførelse? Det står hen i det uvisse, som også andre har været inde på.

Og hvad er der ellers sket i den periode, den borgerlige regering har haft magten? Hvis vi ser på medlemsbidraget, så var det, da regeringen kom til i 1982, 1.079 kr. Nu skal det op på 2.564 kr. om året, og det er faktisk en stigning på 138 pct. over 5 år. I samme periode er dagpengene forøjet med 2 pct., så på den måde kan man sige, at medlemmerne bidrager mere og mere og mere til forsikringen og får mindre og mindre ud af det i tilfælde af arbejdsløshed. Kombinerer vi dette med – som andre også har været inde på – at regeringen siger, der har været en

beskæftigelsesfremgang, så må der jo være kommet nogle flere penge ind i forsikringen. Vi ser derfor overhovedet ingen grund til at putte flere penge fra medlemmerne ind i denne ordning og siger derfor fra over for det punkt.

Så vil jeg gå over til nogle af de andre punkter. Der står, at et medlem, som har oppebåret dagpenge uretmæssigt, kan få modregnet beløbet i de dagpenge eller den efterløn, der fortsat skal udbetales, og VS er selvfølgelig enig i, at medlemmer, som uretmæssigt har oppebåret dagpenge, skal betale dem tilbage. Men så står der i bemærkningerne, at modregningen skal ske under hensyn til, at der levnes medlemmet tilstrækkelige midler til dettes underhold. Hvad betyder det konkret? Vil det være de samme regler, der gælder, som i tilfælde af, at der bliver trukket skyldig skat fra éns løn? Hvor mange penge skal man have tilbage til sit underhold? Det vil vi gerne have opklaret under udvalgsarbejdet.

Vi vil også gerne have opklaret under udvalgsarbejdet, hvad der ligger i, at man skal have ret til at få at vide fra de steder, der bliver udbetalt pension, hvor meget der bliver betalt i pension. Hvorfor skal den ændring ind?

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg vil gerne starte med at takke det flertal, der allerede er konstateret for gennemførelse af lovforslaget, og så i øvrigt sige, at de ting, som skal undersøges i udvalget, selvfølgelig er nogle, vi har arbejdet med, al den stund vi har nogle beregningsforudsætninger for lovforslaget, og det giver mig håb om, at når vi er færdige med udvalgsarbejdet, har vi ikke bare et flertal, men et meget bredt flertal for forslaget. Det er altid det rareste, når vi foretager ændringer på arbejdsmarkedsområdet, at så mange som overhovedet muligt bakker op bag dem.

For så vidt angår hr. Kaj Poulsens bemærkninger vil jeg da godt sige, at vi tror på delpensionsordningen, vi tror, at den får effekt, og derfor er der i de skøn, som er angivet i min fremsættelsestale over antallet af efterlønsmodtagere i 1986, 1987 og 1988 på henholdsvis 96.000, 99.000 og 101.000, modregnet for, at et antal mennesker forventes at gå på delpension. Men det er svært at skøn-

[Arbejdsministeren]

ne. Vi står jo i den situation, at tilgangen til efterlønsordningen har været væsentlig større, end nogen nogen sinde havde troet, den ville blive, og vi har så forudsat, at hvis der ikke var andre ordninger, ville den helt ekstraordinære tilgang fortsætte. En del af denne ekstraordinære tilgang har vi så i vore skøn overflyttet til delpensionsområdet, men det er klart, at delpensionen, ligesom alle nye ordninger, får en relativt langsom opstart. Anderledes kan det ikke være.

Jeg mener i øvrigt ikke, det er korrekt, når hr. Kaj Poulsen siger, at hvis man havde haft en delefterløn i stedet for en delpension, så ville det have løst problemet vedrørende de selvstændige erhvervsdrivende. Det, der er vanskeligheden i forbindelse med de selvstændige erhvervsdrivende, er at vurdere, hvad deltider, uanset om det er delpension eller delefterløn. Det vil også være vanskeligt at konstatere, om en selvstændig erhvervsdrivende har mere end 200 timer om året eller ej, så akkurat de samme vanskeligheder, som der er ved delpensionen, ville der være ved delefterlønnen.

Fru Elsebeth Kock-Petersen nævnte de selvstændige erhvervsdrivende. Jeg kan sige, at forslaget har været ude til høring, og så vidt det er oplyst for mig på nuværende tidspunkt, har A-kasserne for selvstændige erhvervsdrivende ikke kommenteret lige præcis det punkt. Jeg er bekendt med, at de har kommenteret andre punkter i forslaget, men det undersøger vi selvfølgelig gerne, og hvis ikke de har kommenteret direkte dette punkt, indhenter jeg også gerne en kommentar.

Det er klart, at det, der ligger i punkt 2, betyder, at de selvstændige relativt set må betale mere end lønmodtagerne, og det er netop på grund af det problem, som jeg lige har skitseret over for hr. Kaj Poulsen; men det er mit indtryk, at også A-kasserne for de selvstændige erhvervsdrivende er indforstået med, at det nok er en nødvendig konsekvens af vanskeligheden ved at vurdere, hvor stor en timeindsats de selvstændige måtte have, hvis de er gået på delpension.

Så var fru Lilli Gyldenkilde glad for, at der ikke var ankebestemmelser med her. Det er der i og for sig ikke noget overraskende i. Vi tager som bekendt høringer alvorligt, og det vil sige, at når Landsarbejdsnævnet i forbindelse med en høring giver udtryk for alvorlige problemer i forbindelse med en del af

et lovforslag, tager vi den naturlige konsekvens at adskille lovforslaget og tage den del ud, som giver problemerne. Vi siger: vi bruger gerne noget mere tid på at gennemdrøfte dette forslag og se, om der skulle være nogle misforståelser som baggrund for reaktionen, om der er nogle ting, der kan klargøres, og så tager vi en ny proces med henblik på på et senere tidspunkt, når vi har drøftet sagen med parterne, at komme med et forslag, som forhåbentlig kan få bred opbakning. Det er en ganske naturlig konsekvens af den samarbejdsform, vi har med begge sider på arbejdsmarkedet.

Fru Lilli Gyldenkilde var ligesom fru Elisabeth Bruun Olesen inde på spørgsmålet om den øgede beskæftigelse og de konsekvenser, det måtte have for dagpengeindbetalinger osv. Man skal imidlertid være opmærksom på en ting, som vi har gjort rede for. Det er rigtigt, at der er den øgede beskæftigelse, men det er også rigtigt, at der har været en ekstraordinær tilgang til arbejdsmarkedet i 1984 og 1985, en ekstraordinær tilgang på et sted mellem 50.000 og 60.000 i forhold til de oprindelige forventninger. Det er grunden til, at arbejdsløshedstallet ikke er faldet lige så meget, som beskæftigelsestallet er steget, og det er altså det, der ligger bag ved de beregninger, der er indarbejdet her i vores forudsætninger. Men det er klart, at når vi får spørgsmålene, så får udvalget også beregningerne, og så håber jeg, at fru Lilli Gyldenkildes skepsis er borte, så også hun og SF vil være med til at gennemføre lovforslaget.

Hr. Estrup gav tilslutning til lovforslaget, og det er jeg glad for, for det sikrer, at vi har et flertal.

Så anmeldte hr. Estrup et ændingsforslag, for så vidt angår efterlønsordningen, om at fjerne 70 pct.-satsen mod en finansiering via medlemsbidrag. Det svarer til den måde, man gjorde det på, da 60 pct.-satsen blev fjernet. Det er et forslag, som vi i regeringen vil se på, og når vi har været igennem en høring med arbejdsmarkedets parter og har fået deres kommentarer til det, vil jeg da regne med, at det er en sag, som vi kan nå frem til enighed om.

Kaj Poulsen (S):

Først skal jeg udtrykke glæde over, at der er blevet konstateret et flertal her i dag for at

[Kaj Poulsen]

fjerne 70 pct.-satsen i efterlønsordningen. Vi synes nok, at de sammenligninger, som ministeren og Det Radikale Venstre foretager, er noget skrappe i forhold til, at man har mere end fordoblet medlemsbidraget inden for de sidste 4 år. Vi synes nok, der kunne være grundlag for, at vi tog en forhandling om fordelingen af udgifterne. Men ingen skal være i tvivl om, at efterlønsordningens 70 pct.-sats efter den behandling, vi har haft her, er ude af billedet.

Jeg vil sige til ministeren, at vi forstår godt, hvorfor de selvstændige erhvervsdrivendes arbejdsløsheds-kasser ikke har svaret. Vi forstår det udmærket godt. Baggrunden er selvfølgelig, at regeringen har valgt at lave et kinesisk forslag om delpension, som er fuldstændig umuligt at administrere for de selvstændige erhvervsdrivendes kasser. Derfor siger kasserne ikke noget til, at de ikke får den ekstraordinære administrative belastning ved, at de nu skal holde øje med, om den lille købmand har delpension om formiddagen og hustruen har det om eftermiddagen. Det er selvfølgelig helt uholdbart på den måde, disse ting er lagt op på. Det betyder, at vi formentlig ikke får svar fra de selvstændige erhvervsdrivendes kasser.

Også dette argument fortæller noget om, at det var en forkert ordning, der blev lavet. Det burde have været efterlønsordningen. Så havde socialministeren jo også været fri for at stjæle den milliard fra pensionisterne, som hun har brugt til at betale til ikke-pensionisterne. Alle havde været lykkelige, hvis man havde fulgt de råd. Så havde man fået noget, der kunne administreres.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal takke ministeren for de smukke ord om, hvor meget det betyder at sende ting ud til høring og få en debat om tingene. Det var jo lige før der ikke var et øje tort. Jeg håber da, at ministeren vil blive ved med at mene sådan.

Nu skal jeg være flink, og derfor skal jeg ikke kritisere alt for meget, hvad ministeren sagde med hensyn til tilgangen til arbejdsmarkedet. Når jeg påviser, at der har været en stor tilgang – vi kan diskutere tallene, men der kan ikke være tvivl om retningen – så er der altså også blevet indbetalt flere penge til dagpengesystemet end nogen sinde

før, og så synes jeg godt nok, det er en overvejelse værd at sige: jamen lad os nu få de tal på bordet og få kigget på det, før vi lægger os fast på, at det faktisk, at vi vil afskaffe 70 pct.-satsen, absolut skal betales ved, at medlemsbidraget skal stige én gang til. Det medlemsbidrag er faktisk steget 138 pct. på fire år. Det er ganske meget, og der er vel ikke nogen grund til at give det en tak til, hvis pengene kan skaffes på anden vis.

Det håber jeg at ministeren vil være opmærksom på at vi kan forhandle videre om i arbejdsmarkedsudvalget.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Hr. Kaj Poulsen har meget lyst til at gentage den debat, der var i forsommeren, inden vi vedtog vores forslag om delpension, og hvor Socialdemokraterne som bekendt ville have et andet forslag. Jeg synes egentlig ikke, det er det, det drejer sig om, så jeg vil undlade at gå videre i den diskussion.

Jeg vil godt sige til fru Lilli Gyldenkilde, at det er klart, at når vi laver høringen, og når vi også tager notits af den og adskiller lovforslaget i konsekvens af det, så forbeholder vi os stadig væk ret til, hvis ikke vi når til enighed med parterne i forbindelse med den dialog, at sige: jamen o.k., hvis ikke vi kan nå til enighed, så tager vi og laver et forslag, og så lægger vi det frem i Folketinget og ser, om vi kan få et flertal. Det kan så betyde, at det flertal bliver mere spinkelt end det, vi har lyst til det skal være.

Vi fraskriver os altså ikke muligheden for at komme med forslag, hvis parterne ikke er til at hugge eller stikke i. Det vil jeg godt lige for en sikkerheds skyld præcisere. Det er altså ikke sådan, at arbejdsmarkedets parter har vetoret over for Folketinget, og sådan skal det som bekendt heller ikke være, men vi vil gerne drøfte det med dem.

For så vidt angår tilgang osv. er det noget, der egner sig til en grundig belysning i udvalget, og det tilsiger jeg selvfølgelig at man kan få.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 4:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af karensdagen.

Af Svend Auken (S) m.fl.
(Fremsat 7/10 86).

Forslaget sattes til forhandling

Forhandling**Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):**

Jeg synes, det er et meget dristigt og meget værdifuldt forslag. Socialdemokratiet har fremsat.

Ganske vist kan man sige, at man jo da har en flertalsudtalelse i en betænkning fra marts måned om, at flertallet vil afskaffe karensdagen pr. 1. januar 1987, men det var jo dengang. Ganske vist blev det under afslutningsdebatten her i Tinget inden sommerferien fastslået, at karensdagen vil blive afskaffet pr. 1. januar 1987, men det jo så længe siden. Ganske vist har adskillige ministre i løbet af sommerferien udtalt sig vidt og bredt om, at karensdagen skulle afskaffes pr. 1. januar 1987, men det var jo i sommer. Ganske vist fremgik det af finansministerens fremlæggelse af finanslovforslaget omkring 15. august 1986, at karensdagen skulle afskaffes pr. 1. januar 1987, men nå ja. Ganske vist fremgik det den 1. september 1986, da forskningsundersøgelsen kom for dagens lys, at karensdagen skulle afskaffes 1. januar 1987, ganske vist gentog statsministeren i sin åbningstale 7. oktober, at karensdagen skulle afskaffes pr. 1. januar 1987, og det fremgik af regeringens skriftlige del af lovprogrammet, at det samme skulle ske, og ganske vist fremsatte regeringen i overensstemmelse med sin egen plan i går lovforslag om, at karensdagen skulle afskaffes pr. 1. januar 1987 – nå ja, men det kunne da være, at vi havde glemt

det, og sæt nu, vi glemte at få en førstebehandling af lovforslaget.

Jeg synes, det er meget værdifuldt, at vi har en opposition, der kan holde os til ilden, der kan sørge for, at vi ikke henfalder til driveri og uhæderlighed, og det vil jeg gerne sige Socialdemokratiet tak for. Jeg vil på hele regeringens vegne specielt rette en varm tak til hr. Svend Auken og til de medlemmer af Socialdemokratiet, som er medforslagsstillerne til dette forslag.

Man siger, det er dejligt at være socialdemokrat, og det tror jeg godt, og det kan jeg også godt forstå. Jeg vil vende det om og sige: jeg synes, det er dejligt, at vi har Socialdemokratiet, for dels vækker de så megen munterhed omkring sig, dels må man vel sige, at når de fremsætter sådan nogle forslag som det her, så er det i hvert fald den bedste livsforsikring, nogen borgerlig regering kan ønske sig.

Jeg er spændt på, hvad der nu vil ske med dette forslag, for jeg går ud fra, at vi skal have en andenbehandling og have det vedtaget, inden regeringens nu skal – eller hvordan er det nu? Jeg går ud fra, at vi er enige om, at vi i dag skriver 30. oktober 1986, og forslaget til folketingsbeslutning pålægger regeringen at gøre det inden 1. november 1986.

Jeg ved ikke, hvorfor man ikke har trukket det forslag tilbage. Hvad skal vi dog med det?

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg skal love for, at det var ganske vist. Ganske vist siger regeringen, at den vil løse flaskehalproblemerne. Ganske vist gør regeringen det modsatte og skærer ned på uddannelserne. Ganske vist siger regeringen, at langtidsledige skal have uddannelsesstilbud, og at der skal være uddannelser nok. Ganske vist gør regeringen det stik modsatte: skærer ned på de uddannelser, de langtidsledige skal have. Ganske vist siger CDs formand ved åbningsdebatten, at der er 80.000 nyfattede i Danmark. Regeringen gør ikke noget ved det. Ganske vist fremsætter Socialdemokratiet et forslag, som sikrer, at regeringen ikke gør det stik modsatte af, hvad den har sagt hele sommeren. Længere er den historie ikke.